

Krijgt iedere greenkeeper de baan die hij verdient of krijgt de baan de greenkeeper die het verdient?

Greenkeeper, waar sta je: kennis

De golfmarkt heeft een sensationele groeisprint achter de rug. In amper tien jaar tijd hebben er alleen al op het gebied van greenkeeping ongeveer 600 mensen hun entree gedaan in de branche. Dat is een enorm hoog aantal, zeker als je beseft dat voor die tijd er geen sprake was van een werkelijke golfbranche. Die groeisprint veronderstelt ook een kennisexplosie. Meer dan 600 mensen zijn opgeleid tot greenkeeper en/of hoofd greenkeeper. Maar wat is nu het werkelijke kennisniveau van de Nederlandse greenkeeper anno 2005? Daar praten wij over met een groot aantal ingewijden in de golfbranche. Van de NGA waren hierbij aanwezig Rob Wilderom en John van Hoesen, namens de opleiders Margot van den Oord (HAS Kennistransfer en Ernst Bos (IPC Groene Ruimte). Daarnaast waren aanwezig Lambert Veenstra (VAG), Jan van Mondfrans (ProGrasS), Arnoud de Jager (GS de IJde Vuursche, Studiefonds Pro Turf Care), en Joost Poppe (NVG commissie opleidingen).

Auteur: Hein van Iersel

Half woord

Het aardige van discussies in de golfbranche is dat mensen vaak aan een half woord genoeg hebben en dat zij er plezier in hebben met de deur in huis te vallen. Van Mondfrans start het forum daarom met de retorische vraag: "Krijgt iedere baan de greenkeeper die hij verdient?" Een aardige inkopper, ook omdat je de zin met evenveel reden kunt omdraaien: "Krijgt iedere greenkeeper de baan die hij of zij verdient?" Jan van Mondfrans: "We hebben de afgelopen jaren gezien dat de banen die structureel bezig zijn met kwaliteitsverbetering ook de topgreenkeepers hebben gekregen." In die visie zijn het dus de banen of beter gezegd het management

Rob Wilderom: "Wat je van ver haalt is niet altijd lekker"

Joost Poppe: "Sturen op kwaliteit"

van de Nederlandse banen die het kennisniveau van greenkeepers bepalen. Van Hoesen vraagt zich hardop af of deze stelling iets te maken heeft met de tegenstelling tussen commerciële en verenigingsbanen. Maar weinig mensen lijken hier iets voor te voelen. Joost Poppe, zelf manager van commerciële baan de Scherpenbergh, heeft zelfs het idee dat een commerciële baan planmatiger om zal gaan met de kwaliteit van de baan en indirect dus met het kennisniveau van greenkeepers. Bij De Jager schiet die opmerking in het verkeerde keelgat en hij vraagt zich hardop af hoe geloofwaardig je bent als er wurgcontracten worden afgesloten met aannemers om banen te onderhouden en er tegelijk over kwaliteit wordt gepraat. In de visie

van De Jager is voor kwaliteit ook tijd nodig. Poppe is het hier duidelijk niet mee eens. Commerciële banen zullen moeten aansturen op kwaliteit en wurgcontracten zullen worden ingehaald door de praktijk. Het kennisniveau is een belangrijk gegeven in deze ontwikkeling. Als management kun je dit bevorderen door mensen op te leiden (push) of door nieuwe mensen aan te trekken (pull).

Sturen op kennis

In de visie van Veenstra moet alles beginnen bij het management van een baan. Deze stelt een doelstelling op en zoekt daar het personeel, de machines en de middelen bij. De greenkeeper is in dit spel een van de 'tools' om tot een goede

Lambert Veenstra: "Onderweg naar hoofdgreenmanager"

John van Hoesen: "Er zijn mensen onterecht geslaagd voor de cursus"

Margot van den Oordt: "Hou kloof tussen realiteit en ambitie in de gaten"

baan te komen. Lambert Veenstra: "heeft een greenkeeper niet het niveau dat nodig is, dan moet je als manager dat gemis opvullen. Dat kan met een adviseur, door coaching of extra opleidingen." Wilderom: "Wat je van ver haalt is in dit verband niet altijd lekker."

Tegenover dit theoretisch verhaal wil Arnoud de Jager een meer emotionele opmerking plaatsen. De Jager: "Ik mis vaak ambitie, drive en passie om vooruit te komen in je vak." Ook van Hoesen kan zich daarbij aansluiten en hij ziet greenkeepers, die meer berekenend in hun vak staan dan hij ooit gedaan heeft. Deze opmerking valt in goede aarde en er wordt onder andere gesuggereerd dat dit ook een teken van de tijd is. Mensen anno 2005 zijn meer met zichzelf bezig

Arnoud de Jager: "Ik mis de drive"

en willen niet zo snel investeren in hun vak en kennis van het vak. De NGA-bestuursleden, maar ook de voormalige bestuursleden en de opleiders kunnen vele voorbeelden geven van geweldige cursussen, die geen inschrijvingen kenden of slechts na hangen en wurgen. De Jager memoreert in dit verband ook aan het bemestingsseminar dat de NGA met heel veel inspanningen heeft georganiseerd. Wilderom filosofeert hardop om een verplicht bijscholingsprogramma voor (hoofd)greenkeepers op te stellen. Greenkeepers moeten dan jaarlijks een aantal studiepunten verzamelen. Zo vreemd is dit voorstel overigens niet. Volgens Ernst Bos is door IPC Groene Ruimte een dergelijk opleidingsplan opgezet voor de European Treeworkers.

Curriculum Vitea

Veenstra: "Veel greenkeepers hebben opleidingen op LBO-niveau, maar deze opleiding is niet voldoende voor het onderhoud van een moderne golfbaan." Volgens Veenstra kan een aantal greenkeepers daar goed mee omgaan en zijn ze op hun eigen manier doorgegroeid in hun vak. Veenstra: "Maar als management mag je daar niet vanuit gaan. De functie van hoofd greenkeeper is een functie op HBO-niveau." Veel hoofd greenkeeper s hebben op dit moment een carrière tegen wil en dank achter de rug. Zij zijn gepromoveerd omdat hun voorganger vertrok of met pensioen ging. Van Mondfrans: "Ik probeer greenkeepers duidelijk te maken dat tot je 65e op een en dezelfde baan werken misschien niet verstandig is. Iedere zes á zeven jaar zou je moeten wisselen. Niet eerder, want dan ken je de problemen van de baan niet, en niet langer, want

dan roest je vast.

Ook Margot van den Oord twijfelt aan de mobiliteit van greenkeeper. "Veel mensen willen werk dicht bij huis huis." Voor Van Den Oord heeft dat direct iets te maken met het opleidingsniveau. Op HBO-niveau is het gewoon dat je mobiel bent voor je vak.

Al het bovenstaande betekent dat het instroomniveau van de nieuwe greenkeepers omhoog zal moeten. Dat betekent ook dat het management er aan zal moeten wennen dat een goede greenkeeper geld kost en misschien wel meer geld dan nu betaald wordt. Margot van den Oord herkent deze ontwikkelingen in de cursisten die Has Kennis Transfer nu sinds een aantal jaren begeleidt. Een aantal jaren geleden waren veel cursisten nog heel voorzichtig en afwachtend. De laatste lichte hoofd greenkeepers heeft duidelijk meer zelfvertrouwen. Van den Oord: "ze zijn sterker geworden door hun opleiding en laten dat ook zien. Deze cursisten hebben een houding van: 'dit ben ik en hier sta ik'."

Kennis, vaardigheden en houding

Begrippen als houding en professionaliteit worden door alle omstanders aangeduid als belangrijke sleutels naar een hoger niveau van greenkeeping. Ernst Bos: "Een hoofd greenkeeper moet in staat zijn op argumenten te winnen. Veenstra: "We moeten groeien naar een hoofd greenmanager."

Van Hoesen wil in dit verband graag het belang van mentaliteit onderstrepen. Van Hoesen: "Ik zie gekwalificeerde greenkeepers, die niet met een sweepstok willen werken." Een greenkeeper is volgens veel aanwezigen typisch een ambachtelijk vak, dat je juist in de praktijk goed leert. Margot van den Oord en Ernst Bos geven in dit verband ook aan dat het voor een opleidingsinstituut heel moeilijk is om een goede greenkeeper af te leveren. Van den Oord: "De belangrijke zaken zitten net als bij een ijsberg onder water en dat zijn de zaken waar je als opleider het minst controle over hebt. We hebben het meest grip op kennis, daarna komen vaardigheden. Het minste invloed hebben we op het belangrijkste van alles: de mentaliteit of houding." Veel aanwezigen hebben het idee dat het aan dat laatste wel eens mankeert. Veenstra: "De golfmarkt is soms ook wel eens te makkelijk voor de greenkeepers. Dat komt ook omdat greenkeeper in zekere zin op een eilandje op de baan zitten en heerlijk hun eigen gang kunnen

Jan van Mondfrans: "Niet tot je 65e bij een baan!"

gaan. Ik verwacht dat met de CAO dat allemaal zal worden aangescherpt." Joost Poppe verwacht dat dit wel meevalt. Poppe: "Als een baan de CAO nodig heeft om de arbeidsomstandigheden onder controle te krijgen, dan heeft deze baan een probleem. Daar is de CAO niet voor." Volgens van Hoesen zit dat makkelijke soms ook in de opleidingen: "Er zijn mensen geslaagd, die niet hadden mogen slagen."

Opleiden

De laatste jaren is er heel veel gebeurd op het gebied van opleidingen voor greenkeepers. Een positief aspect daarbij is ook de recente samenwerking tussen IPC en HAS Kennis Transfer. Toch waarschuwen Van den Oord en Bos voor overdreven verwachtingen. "Alles heeft tijd nodig en de kloof tussen het huidige niveau en het te bereiken niveau mag niet te hoog gesteld worden. Dan zullen mensen afhaken, omdat ze het te moeilijk krijgen." Suggesties die gedaan worden om het opleidingspakket uit te breiden zijn een post-hoofdgreenkeepers-opleiding en een cursus tussen greenkeeper en hoofd greenkeeper in.

Een ander idee waar de NGA in zekere zin al mee bezig is zijn regionale bijeenkomsten met bijscholing rond een bepaalde thema, bijvoorbeeld meststoffen. Duidelijk is in ieder geval dat er de afgelopen

jaren veel gebeurd is, maar de komende jaren nog veel meer zal moeten gebeuren. Er bestaat op veel plaatsen nog steeds een forse kloof tussen de kennis die wordt gevraagd en de kennis die beschikbaar is. Op het moment dat die kloof gedicht is, krijgt iedere greenkeeper de baan die hij of zij verdient en andersom.

Ernst Bos: "Overtuigen met argumenten"